

אליבא דרבי ישמעאל לא תיבעי לך דאמר בדניזק שיימינן –

ניזק According to ר"י do not query, for he says we assess the

OVERVIEW

היא had a query; when we assess the מיטב payment, do we assess the מיטב of the particular individual, or do we assess according to what is generally considered מיטב (at large).¹ The גמרא continues that this query is not applicable according to ר"י for he maintains that בדניזק שיימינן (and therefore not בשל עולם). The query is only according to ר"ע who maintains that בדמיזק שיימינן; does he specifically mean בדמיזק or perhaps he meant בשל עולם. Our תוספות explains why indeed the query is only according to ר"ע, and not according to ר"י?²

- ר"י according to איבעיא explains that there is no תוספות

כיון דיליף מגזירה שוה³ דשדה שדה מוביער בשדה אחר דהוי דניזק -

since he derives his rule of בדניזק שיימינן through a גז"ש of שדה שדה from the פסוק of שדה אחר which refers to the field of the ניזק. Therefore there is no doubt that we maintain בשל (of the ניזק) (of the ניזק), and not בשל עולם.⁴

אבל לרבי עקיבא אפשר דהא דקאמר דהאך דקמשלם לא אתא אלא למעוטי דניזק:

However according to ר"ע it is possible that when he said that the מיטב should be assessed by the one who is paying, he is not (necessarily) coming to say that בדמיזק שיימינן (it has to be the עידית of the מזיק exclusively), but rather to exclude that it is not the עידית of the ניזק.⁵

SUMMARY

There can be no doubt according to ר"י since he derives מיטב דניזק from a פסוק; however ר"ע when he said משלם האך דקא may have meant דניזק.

¹ If the זיבורית of the individual is דעלמא, then he can pay him from his זיבורית (if שמינן). (בשל עולם הן שמינן).

² The איבעיא according to ר"י would be if the זיבורית דניזק is דעלמא, (or if the עידית דעלמא is better than the עידית (בשלו הן שמינן) for כעידית דניזק; which does he have to pay; כעידית דניזק (for בשל עולם הן שמינן) and the מלוה possesses דעלמא (דניזק) or (בשל עולם הן שמינן) for כעידית דניזק).

³ See גמרא ו,ב.

⁴ If not for the גז"ש then ר"י would agree that בדמיזק שיימינן. The תורה specifically writes the גז"ש to inform us that it is not so, but rather שיימינן. If the תורה meant to teach us שמינן הן שמינן, it should not have used a גז"ש which indicates that שיימינן.

⁵ According to ר"ע there is no (extra) לימוד that בדמיזק שיימינן; rather the פסוק of שלם שדהו indicates that it refers to the משלם. In addition ר"ע never stated explicitly דמיזק; rather he said משלם. האך דקא משלם. Therefore we can query whether the פסוק and ר"ע meant that the מזיק cannot pay (only) with the מיטב of the ניזק, but must rather pay דעלמא (which is better than דניזק; see תוס' ו,ב ד"ה כגון).

THINKING IT OVER

Why is there no איבעיא according to ר"י in the case⁶ where אהני קרא?⁷

⁶ See לעיל ו,ב גמרא.

⁷ See מהרש"א (הארוך) וכו'.